

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegul penal în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Coda Victor în numele reclamantei Mahu Maria, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015.

C O N S T A T Ă :

1. La 17 noiembrie 2014, reclamanta Mahu Maria în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală s-a adresat în instanța de judecată cu plîngere, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău, Buinovschi Daniela, din 25 august 2014 de neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. 20130201786 în privința lui Donea-Moțpan Tatiana și a ordonanței procurorului, adjunct al procurorului sect. Rîșcani mun. Chișinău, Pascal Mihail, din 22 octombrie 2014 de respingere a plîngerii.

2. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, a fost respinsă ca neîntemeiată plîngerea reclamantei Mahu Maria privind declararea nulă a ordonanței procurorului în Procuratura sect. Rîșcani. mun. Chișinău, Buinovski Daniela, din 25 august 2014 de neîncepere a urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. 20130201786 și ordonanței procurorului, adjunct al procurorului sect. Rîșcani mun. Chișinău, Pascal Mihail, din 22 octombrie 2014 de respingere a plîngerii.

3. Nefiind de acord cu încheierea menționată, reclamanta Mahu Maria și avocatul acesteia Coda Victor, au declarat recursuri, prin care au solicitat casarea acesteia, cu dispunerea reluării acțiunilor de urmărire penală, din motiv că la materialele cauzei nu se află nici un document care ar putea demonstra acțiunile pozitive întreprinse de către organele procuraturii în sensul descoperirii infracțiunii de escrocherie, iar conform declarațiilor lui Donea-Moțpan Tatiana, aceasta a fost impusă prin aplicarea amenințărilor și violenței psihice să semneze recipisă unde își asumă obligația de a rambursa

mijloacele financiare căpătate, însă această recipisă nu a fost prezentată, nu s-a oferit posibilitatea analizării acesteia prin prisma principiului contradictorialității și respectiv efectuarea unei expertizări grafologice și grafoscopice, fapt care iarăși demonstrează superficialitatea investigației. Totodată, consideră că existența unei hotărâri judecătorești definitive într-un dosar civil nu poate sta la baza argumentării păstrării și asigurării principiului autorității lucrului judecat, judecătorul făcând o alegație precum că partea care a fost interesată de păstrarea tăcerii asupra anumitor circumstanțe este vinovată de asumarea acestei poziții, iar în asemenea caz, faptele noi induse în caz nu pot fi reținute ca legale, deoarece ele au fost cunoscute la momentul investigației, însă din voința reclamantei nu au fost divulgate, în acest mod procurorul, îndeplinindu-și toate obligațiile legale cu privire la investigarea cazului, iar reluarea lui ar însemna încălcarea principiului puterii lucrului judecat, fapt care iarăși este unul de negare dar nu de afirmare, adică prin acesta se scoate o obligație de pe umerii statului, dar nu se asumă o anumită conduită pozitivă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015 au fost respinse ca nefondate recursurile, cu menținerea încheierii contestate.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs în anulare de către avocatul Coda Victor în numele reclamantei Mahu Maria, prin care, indicând prevederile art. 7, 19, 24, 27, 452-457 Cod de procedură penală, art. 6, 13 CEDO, solicită casarea acestora, cu anularea și a ordonanței procurorului în Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău, Buinovski Daniela, din 25 august 2014, de neîncepere a urmăririi penale, invocând următoarele:

- la solicitarea cet. Mahu Maria de a fi audiată, de a audia cet. Donea-Moțpan Tatiana, de a efectua expertize grafologice, de a solicita probe în sensul adiministrării unui suport probatoriu suficient pentru a lua o decizie justă și echitabilă, organul de urmărire penală dar și instanța de judecată au rămas intacti, considerînd că aceasta va fi o muncă în zadar din partea organelor statului, iar calificarea faptei ca escrocherie nu este văzută la "prima vedere". Această poziție urmează a fi apreciată critic de către instanțele de control și supraveghere, or respectarea drepturilor persoanei presupune un cumul de acțiuni întreprinse în sensul valorificării situației conflictuale și calificarea acesteia pe baza unui suport probatoriu suficient și real, cu motivarea tuturor

capetelor de cerere și aprecierea probelor prin prisma principiului admisibilității, pertinentei și utilității;

- procurorul Buinovski Daniela a invocat, iar instanța de judecată a reținut argumentul acuzării, care face trimitere la art. 123 Cod de procedură civilă precum că probele administrate într-un proces de judecată urmează a fi administrate automat și în cadrul altor procese de judecată între aceleași părți, iar argumentele apărării precum că probele date nu sunt utile și nu au suport material, dar reprezintă un lanț de judecări de ordin procedural, care separat nu rezistă criticii realității și pertinentei nu au fost luate în considerare, nu li s-au dat o apreciere justă și motivată;

- nu s-au întreprins acțiuni elementare de investigare, precum efectuarea unei confruntări dintre Mahu Maria și Donea-Moțpan Tatiana ce ar permite organului de urmărire penală investigarea eficientă a cazului și pronunțarea unei decizii legale și întemeiate pe marginea existenței unei componente de infracțiune de escrocherie;

- organul de urmărire penală susține poziția sa doar prin argumente de negare și rămânere pasivă pe poziție, ceea ce esențialmente încalcă dreptul persoanei de a beneficia de acces eficient la justiție, principiu fundamental într-o societate democratică, care tinde spre împărtășirea valorilor din spațiul comunitar european.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea

atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărîrilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizînd dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, hotărîrile judecătorești contestate nu cad sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva unor asemenea hotărîri este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărîre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, avînd ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucît acesta nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Coda Victor în numele reclamantei Mahu Maria, împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 iulie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin